SON MENZİL

Sunulu Ayverdi'nin bu edebî felsefî romanı iadesi etk. Mütelenesi bütün kitapçılara tevzîye edecektir. Fiatı 125, ciltlisi 175 Krş. Muharririn diğer eserleri: (Yeryüzü Gülü) 120, (Ünsüz ve Şeytan) 120, (Aleş Ağaet) 50, (Mübetle Biz Gece) 50 kuruşa İstanbulda Gayret Kitabevinde satılıyor. Hazırlanan: (Yalan, Nereye Gidiyorsun?), (Bitmiyen Gün), (Aşk Bu İmiş) bitti, yeniden başlıyor.

Cumhuriyet

19 uncu yıl sayı: 6590

İSTANBUL — ÇAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 248
Telefon: Başmuharrirlik 22306, Tahrir heyeti : 24238, İdare ve Matbaa kısmı 24230-24236

Çarşamba 23 Birincikânun 1942

AŞKIN SAATİ GELİNCE

Aşk, merak ve heyecan dolu bir roman
Ethem Ghyldeni Nurullah Ataklıoğlu

İKİ YÜZLÜ ADAM

Bu meşhur sinema romanı Halit Vatoğlu tarafından tercüme edilmiştir.
Bu iki kitabın her biri 175 kuruştur.
AHMED HALİH KİTABEVİ

Reisicumhurumuz Istanbula geldi

Millî Şef dün, muhtelif tetkikler yaptılar, bilhassa Kızılay aşhaneleri üzerinde ehemmiyetle meşgul oldular

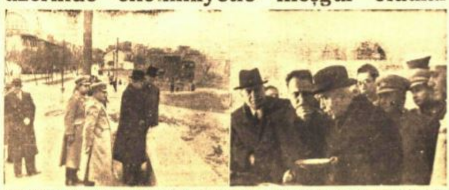

Millî Şefinlerin dünkü tetkiklerine dair İstihbaları: Sağda, Topkapı semtinde yemeğin tadına bakıyorlar. solda fatih Stadyomunun güden geçityorlar (Yazım 2 nci sahifemizdedir)

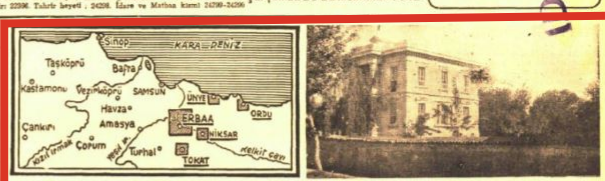

Solda, sen sebeplerere sahne olan kasabalarının güzeller bir harita, sağda maalesef kaybettiğimiz Erbaanın güzel binalarından birini...

Zelzele kurbanları

Erbaada maalesef 1000 vatandaş kaybettiğimiz anlaşılıyor

Ankara 22 (Telefonla) — Şehirlerarası muhabirin bildirdiğine göre Tokad vilâyeti dahilinde büyük tahribata sebeb olan zelzele sırasında bilhassa Erbaa kasabasında büyük hasar meydana gelmiştir.
(Arkası sahife 3 sütün 5 te)

Felâketzedelere yardım

Ankara, Tokad, Amasya ve Samsundan sıhhî heyetler, levazım, iaşe maddeleri gönderildi

Yangınların söndürülmesine çalışılıyor

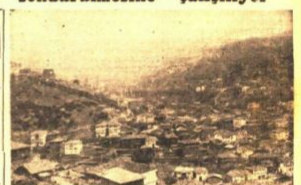

Yer sarsıntısından sonra çöken Niksar kasabasından bir görünüş

Türkçe doğru

Sayın aydın İsmail Habib Baltacıoğlunun metodlu ve hiç durup yapmadan sürekli çalışmaları sonunda olarak ortaya koyduğu yeni bir eser karşısındayız: Türkçe doğru. Bu kitab, olgun kanaate dayandığı için tetkiç ve araştırma ala yer vermiyen sırfa bir eserdir bir yönü bir işte değil, heryerde kendi milli benliğimize dönmeğe çağırıyor, ve hakiki milli kalkınmanın değil, millî varlığın bile bu boy sırfa bağlı olduğu ve olacağı noktasında ayak diriyor.

Dura, yalnız bir İsmail Habib Baltacıoğlunun bütün işlerinde ve tahlillerde tarif ve tayin edemiyeceği kadar büyük bir Zatın milliliği hayatın bütün şubelerinde milli muhiyete üstün bir yer verilmesini sayıp dakkiğı halde esas olarak meseleyi halletmiş olduğu iddiasında değildir. O bir Türk olarak kuvvetli sezişiyle ilmî metodla da tevsiî etikten sonra meselenin halliç bütün Türklere ,asıl hedefine topunun bunluyor, ve cümlenizin önümüze teker teker hepimizin işinen olduğumuz konuya bir ikrar ayıyor.

Evet, teker teker hepimizin işinen, aldığımız. Kitabın büyük kuvveti asıl burasındadır. Avrupa medeniyetle temasa başladığımız günderberi bu medeniyetten faydalanmamız bütün sinsetlerini gücbetinin görerek efterlerinde tutacak şekil ve surettlerde takdir ettiğimiz halde hepimiz zaman zaman ekolk kalan veya kaybolan bir tarafımız bulunduğu müphem hissine kapılmaktan kendimizi alamamakta olduğumuzu itiraf ederiz. Hani Avrupanın tam konforu en lüks otellerinde yaşarken bile kendi ocak ve bucağımızı özleyen bir nostalji duyarız tıpkı onun gibi bir şey.

Garb medeniyetinin huzur ve rahat dolu bu kervansarayları içinde bile bir hasretimiz kalan bu nostalji nedir? Ve o kadar hürriyetli bir nostalji ki herhangi Türkü o konforlu Avrupa saraylarında oturmağa mahkûm etsek gideceği yerler; ona bakiliç ve tahammül edemiyeceği bir sürdan olur. Demek ki hayatın maddeî yahsız konforların en ileri şekillerile de elde olunabilir bir nimet değildir. O nostalji bu Türkün bilhi kendisine sorulsa derhal yoğur diye tarif edemiyeceği bir nostalji ki evsen milli benliğinin ve milli hayatının özeli ve ebedî hasretine dayanır. Ve bir bu hasreti yalnız ilmî medeniyetli yabancı memleketlerin katlarda otellerinde değil. Avrupa medeniyetile temas ettiğimiz günderberi kendi memleketlerimizde, kendi kültürlerimizde ve kendi evlerimizde çekmeğe başlamış bulunuyoruz. Avrupa medeniyetine intibak etmeğe çalıştıkça millî benliğimizin tarih kadar eski ve temelli hususiyetlerini ihmal etmişlerde de anmiş için. Her millet, kendi millî benliğin bir türlüdür, ve onun medenî seviyede yükseltti millî benliğini ihmal şahsına olacaka zahiri bir kazanca bedel büyük
(Arkası sahife 2, sütün 4 te)

YUNUS NADİ

VARLIK VERGİSİ

Mükelleflerin bir çoğu tediyeye başladı

Kanunun tadil edileceği, müddetin uzatılacağı yalandır, vergi harfiyen tatbik edilecektir

Bir Maliye Tahsil Şubesine asılan varlık vergisi ilânları

Varlık vergisi ilânları dün sabahtan itibaren tekrar bütün maliye şubelerine asılmıştır. Mükellefler, nereai asıl bugünlerden itibaren şubelere müracaat ederek ödemeğe mecbur oldukları vergi miktarını öğrenmeğe başlemışlardır. Dün Beşiktaş maliye tahsil şubesine yazılı olan tediyat bilhassa 500 lira ile 1000 lira arasında olmuş, yalnız bir mükellef 20 bin liralık vergisini ödemiştir. Galata maliye şubesine dün ehemmiyetli miktarda tediyat yapılmış, yalnız büyük mükellefler Milli Korunma şubesi 200 bin liralık vergisini ödemişlerdir.

Umumiyet itibarile dün varlık vergisi ödeme müddetinin ilk günü olmasına rağmen tahsilât yüksek bir kıy milliyonu
(Arkası sahife 3, Sütun 5 te)

Varlık Vergisinin önemli manası

YAZAN: ABİDİN DAVER

Memleketin en mühim iç meselesi, şüphe yok ki varlık vergisidir. Anglo-Sakson âlemlerinde uzun bir seyahatten, Türkiye, en çok konuşulan bahsin bu varlık vergisi olduğunu gördüm. Varlık vergisi, bu bayramda bilhassa İstanbul halkının üzerinde derdiğin tek kuru ölçüdür. Mükelleflere verecekleri vergi miktarını bildiren ilânların neşrinden sonra, bu rakamlar üzerinde münakaşalar, dedikodular yapıldı, yapılıyor ve daha da yapılacaktır. Kendilerinin ödiyeceği vergiyi çok, binlerlerinin vereceği az bulanlar olduğu gibi, kendi hissesine düşeni tamamile hakkı bulanlar da vardır. Bunlar, davanın ruhunu tamamile anlamış olanlardır; aksi takdirde, bulunanlar her daha siyade İngilizlerin meşhur «Muhaddes hodikmiak» prensipine kapılanlardır. Bu sırada menfi propaganda yapmak ve bulanık suda balık avlamak istiyenler de yok değildir.

Vergimin tayininde ufak tefek hatalar yapılmış olabilir, böyle yanlışlıklar, en normal şartlar altında yapılmış en mükemmelerde bile görülebilir. Fakat asıl münakaşalar mahiyet itibarile hatalara yapılmış olmasından değil; vergimin tutarının anlamamış olmaktan ileri gelmiyor
(Arkası sahife 2, sütün 7 de)

İngiliz uçakları

Münihe büyük bir akın yaptılar

Londra 21 (a.a.) — Hava Nazırlığının tebliği:

Münih şehri dün gece ağır bomba uçaklarımızın hücumuna uğramıştır. Şehir hâkimen hedeflerin kapalı olmasına rağmen ağır cepha bombalar atılmış ve geniş yangınların çıktığı görülmüştür. Bulutların üzerinde ve açık havada düşman avcılarile çarpışmalar cereyan etmiştir. En az iki düşman topçu düşürülmüştür. Uçaklarımızdan 22 si kayıbdır.

Almanlara göre

Berlin 22 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Dün gece İngiliz bomba uçakları cenub Almanya üzerine bir taarruzda bulunmuşlardır. Bir kısmı bombalarını Münih şehrinden bir mezraa
(Arkası sahife 3, sütün 6 da)

General Eisenhower

Cebelitarık kumandanlığına tayin edildi

Rommel ordusunun Mısratava vardığı söyleniyor - Berut ve Şama hava akınları

Londra 22 (a.a.) — Simali Afrika Müttefikler umumî karargâhından bildirildiğine göre General Eisenhower'in bazı sebebleri dolayısile Cebelitarık kumandanlığına tayin edilmiştir. Bu sırabeşeri ile de olarak Cebelitarık bir müddet generalin kumandasına verilmiştir.

Rommel kuvvetleri Musrata'da

Londra 22 (a.a.) — Fas radyosuna göre, seksinci ordu kıt'aları Sultan nevkâinin beş kilometre ötesinde bulunmaktadır. Rommel kuvvetlerinin Misrata'ya vardıkları öğrenilmektir.

Ortaşark tehlikî

Kahire 22 (a.a.) — Ortaşark İngiliz ordügü.

Dün bütün gün ileri kuvvetlerimizin tegil kolları faaliyetlerine devam etmişlerdir. Dün ay uçaklarımız Sirte bölgesinden 200 kilometre ileride bulunan itona hava alanına ani bir hücum yapmışlardır. Yerde bulunan 13 uçaktan 7 si tamamen tahrib edilmiştir. Diğerleri hasara uğratılmıştır.

26 - 21 Ilkkânun gecesinde Tunus ve Lagulet limanlarına bomba uçaklarımız tarafından yapılan hücum sıra-
(Arkası sahife 2, sütün 2 te)

Sovyet harp tehlikî

Orta Don bölgesinde Almanlar ric'at ediyor

Moskovaya göre, Kızılordu Rostof şehrine 120 kilometre kadar yaklaştı

Moskova 22 (a.a.) — Sovyet cereyanın tebliği:

Kuvvetlerimiz 21 Ilkkânunda düşmanla çarpışmalarına şiddetle devam etmişlerdir.

Stalingradın cenub batı kesiminde Almanlar tank ve piyade ile şiddetli taarruzlarda bulunmuşlardır. Düşman hafifçe üzerlerinde muvaffak olmuşsa da bu kendisine pek pahalıya mal olmuştur.

Stalingrad şehrinin sanayi mahallelerinde şiddetli çarpışmalar cereyan etmektedir. Bun birlikleri 13 ten fazla müfettehkem mevkii geri almışlardır.

Stalingrad bölgesinde dün Rus kuv-
(Arkası 6a. 2, sütün 1 te)

Vilâyet Parti kongresi dün sabah toplandı

İçtimaı, reis Suad Hayri Ürgüblü parlak bir hitabe ile açtı, müzakerelere bugün de devam edilecek

İstanbul Cumhuriyet Halk Partisi Vilâyet kongresi, dünkü içtimaı münasebetile, Partinin büyük kurucusu Atatürkün ölmez hatırasına birmeteo ayakta duruyor; köşede, Partinin ülküleri gibi çalışmalarını da çok güzel bir kitabe ile ifad eden reis Suad Hayri Ürgüblü söz söylüyor
(Yazım 2 nci sahifemizde)